

PHA 307 YAKINDOĐU PALEOLİTİĞİ

KONU 5: ALT PALEOLİTİK DÖNEM

ERKEN ACHEULEAN EVRE (PLUVIAL) (MODE 2)

Yüksek oranlarda çekirdek kıyıcılar, çok yüzeyliler, küre biçimliler, geniş çıkarımlı kaba iki yüzeyliler, üç ve dört yüzeyle parçalar yanında çok az sayılarda kazmalar, kenar kazıyıcılar ve iri yongalar en tipik buluntulardandır.

İsrail'de Ürdün Nehri havzasında Ubeidia yerleşiminin erken Acheulean tabakaları 1.6-1.2 milyon yıl ile tarihlendirilmiştir. Taş yontma teknikleri dikkate alınırca, olasılıkla, Ubeidia ve Gesher yerleşimleri Afrika'dan yayılan iki farklı göçü temsil etmektedirler.

Ubeidia yontmataş buluntu topluluklarının erken Acheulean tabakalarından; genellikle kıyıcılar ve kenar kazıyıcılar, amorf iki yüzeyliler, çok yüzeyliler, küre biçimli parçalar, disk biçimli parçalar, öncelikle yonga elde etmek için yongalanmış kalker çakıllar, kaba işler için kullanılan kenar kazıyıcılar, iki yüzeyle ve yonga aletler ile birlikte üç yüzeyle kazmalar ele geçmiştir.

ENDÜSTRİSİ KÜÇÜK BOYUTLU ORTA ACHEULEAN EVRE (PLUVIAL)

Genel olarak küçük boyutlu buluntu toplulukları tarafından temsil edilir. 0.85-0.99 milyon yıl ile tarihlendirilen İsrail Negev'deki Bizat Ruhama yerleşim yerinden çakmaktaşıdan küçük çakıllar, genellikle tek kutuplu nadiren de iki kutuplu çekirdekler, uçlar ki bunların bazıları tayac ucudur, kenar kazıyıcılar, çontuklu ve dişlemeli aletler, az sayıda sırtlı bıçaklar, taş kalemler ve clactonian çontuklular ele geçmiştir. Burada iki yüzeyliler bulunmamakla birlikte

iki yüzeyli 2 adet uç tespit edilmiştir. Yerleşimden arkeofauna açısından baskın bir biçimde atlar ile birlikte, fil, geyik ve su aygırı kalıntıları tespit edilmiştir.

ORTA ACHEULEAN EVRE (PLUVIAL)

Orta Acheulean endüstriler karasal olan iç bölgelerde genellikle çekirdek-kıyıcılar, çok yüzeyliler, yaprak biçimli iki yüzeyliler, üç yüzeyliler, kazmalar ve yongalar ile temsil edilirken, kıyısal alanlarda badem biçimli ve oval iki yüzeyliler tarafından karakterize olan alet endüstrileri ile temsil edilirler.

İsrail'deki Evron Taş Ocağı'nda 4. ünite Matuyama sınırına denk gelen 900-780 bin yıl ile tarihlendirilmiştir. 4. ünite aslında erken orta Acheulean'e denk gelir. Buradan genellikle çakmaktaşı hammaddeler üzerine işlenmiş çekirdek-kıyıcılar, kaba biçimli iki yüzeyliler, kenar kazıyıcılar, çontuklu ve dişlemeli aletler ele geçmiştir.

İsrail'de Ürdün Nehri havzasının Gesher Benot Ya'aqov yerleşimi de K/Ar yöntemi ile Matuyama sınırına denk gelen 820-740 bin yıl ile tarihlendirilmiştir. Yerleşimin V ve VI. tabakalarından kalker, çakmaktaşı ve bazalt hammadde üzerine işlenmiş iki yüzeyliler tespit edilmiştir. Bunların dışında çekirdek aletler, yonga ve yonga aletler, levallois parçalar, kombewa tekniği ki bu teknikle bazaltdan üretilmiş olan iki yüzeyliler ve nacaklar Yakınoğu için ünik eserlerdendir. Merkezci ve levallois çekirdek hazırlama yönteminin kullanılmaya başlanmış olması ayırt edici bir özelliktir.